

Edita Vološčuková: Obloha

Toto vydanie časopisu ilustrujeme reprodukciami výtvarných diel

Edity Vološčukovej

Edita Vološčuková pochádza zo Stropkova. Dlhodobo pôsobí v Prešove ako výtvarníčka, takmer 30 rokov pracovala ako odborná asistentka na Katedre výtvarnej výchovy a umenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Je členkou umeleckého združenia C+S so sídlom v Košiciach, členkou Združenia pre umenie KATEDRUM a členkou Východoslovenského združenia výtvarných umelcov pri Slovenskej výtvarnej únii. Je držiteľkou viacerých ocenení (*laureátka Trienále akvarelu 1999 a 2013 v Lučenci, Cena rektora PU za Umeleckú tvorbu 2003, držiteľka Ceny prezidenta mesta Nowy Sącz – Salon 2003, držiteľka Pochvalného uznania Galérie v Miškolci za medzinárodný projekt Trojhraníče*). Absolvovala množstvo plenérov, teoretických sympózií, samostatných a kolektívnych výstav doma aj v zahraničí (Poľsko, Ukrajina, Maďarsko, Nemecko, Česko, Nórsko, Taliansko, Anglicko). Často prezentuje svoje výtvarné práce na odborných prednáškach v rámci celého Slovenska a v zahraničí. Jej diela sú v zbierkach domácich aj zahraničných galérií (Šarišská galéria Prešov, Galéria umelcov Spiša Spišská Nová Ves, Múzeum moderného umenia Andyho Warhola Medzilaborce, Východoslovenská galéria Košice, Novohradské múzeum a galéria Lučenec, Galéria Kolomana Sokola Liptovský Mikuláš, MG Mukačevo, BWA Krosno, MM Nyíregyháza, HOM Miskolc).

V tvorbe Edity Vološčukovej sa harmonicky spája cit a intuícia s racionálnym, často až vedeckým postojom. V súvislosti s chápaním renesančného odkazu racionalizmu a senzualizmu je možné vnímať jej osobnosť v analógii s Vitruviánskym mužom zakresleným do magických symbolov (kruh a štvorec), ktoré spolu tvoria jednotu duchovného a hmotného sveta. Autorka v sebe spája všestrannú osobnosť objaviteľky, laboratórnej výskumníčky, teoretičky a citlivej talentovanej výtvarníčky.

Neustále hľadanie, skúmanie okolia a prírodných javov je v jej prípade zárukou inovatívnosti výtvarného prejavu. Autorka sa zaoberá skúsenosťou, pamäťovými stopami, prenosom a prepisom informácií, individuálnou interpretáciou. Využíva rôznorodé prírodniny, skúma ich možnosti, podstatu, minulosť. Upozorňuje na neviditeľnú energiu a vlastnosti materiálov a na to, že aj neživé predmety sú nositeľmi informácií Výraznou črtou v jej dielach je tiež vizuálna manipulácia so znakom či kódom.

Okrem maľby, kresby, grafiky, počítačovej grafiky, fotografie, rôznorodých kombinácií techník či objektov môžeme v jej tvorbe vidieť aj aktuálne výtvarné prejavy – napríklad svetelnú inštaláciu (light-art), land-artové inštalácie či video-art. Tento homogénny celok často obohacuje o rozmer zvuku. Manipuláciou zvuku vytvára atmosféru napätia a rituálu. Výsledok jej trpezlivej práce pôsobí tak, akoby bol jej zorný uhol bez obmedzení, „tristošesťdesiat stupňový“. Neupriamuje sa len jedným smerom, ale snaží sa hľadať súvislosti, prepája výtvarné médiá a umelecký prejav s inými odvetviami vedy. Jej tvorba je zameraná na vlastnú výtvarnú interpretáciu rozličných prírodných, atmosférických a kozmických javov.

V akomkoľvek médiu sa autorka vyjadruje, že je pre ňu dôležitá prítomnosť konceptuálneho postoja, neustáleho premýšľania prepojeného so silnou dávkou intuície. V súvislosti s jej tvorbou je tiež charakteristická výrazná „procesualita“

vo výtvarnom prejave. Má potrebu skúšať a rozširovať hranice možností využitia výtvarného materiálu, lákajú ju nové, doposiaľ neobjavené spôsoby experimentovania, či už s modernou technológiou, alebo s prírodninami.

Je zrejmé, že cesta skúseností a poučení, ktorou prechádza a s pomocou ktorej vytvára svoje diela, je podstatná aspoň tak, ako výsledok, ktorý v jej dielach môžeme vidieť. Rozhodne to nie je definitívna a uzavretá etapa. Jej práce veľkoryso naznačujú pokračovanie, „ďalší diel“, či už v našom slobodnom interpretačnom podaní, alebo v podaní kreatívnych vízií samotnej autorky.

Mgr. Art. Eva Tkáčiková